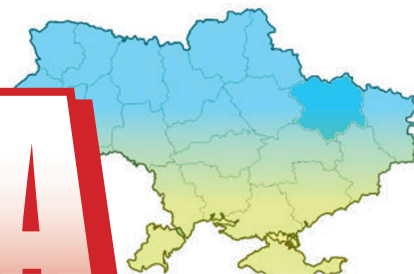

Ex oriente lux

POLOONIA CHARKOWA

№ 1 (171)
2017 r.

PISMO STOWARZYSZENIA KULTURY
POLSKIEJ W CHARKOWIE

www.polonia.kharkov.ua

Sejm ustanowił patronów roku 2017

Sejm ustanowił rok 2017 Rokiem sześciu patronów. Josepha Conrada-Korzeniowskiego, marszałka Józefa Piłsudskiego, Adama Chmielowskiego i błogosławionego Honorata Koźmińskiego i Tadeusza Kościuszki. Rok 2017 będzie też Rokiem Rzeki Wisły.

Orszak Trzech Króli u Warszawie

Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu

Рождество в костеле св. Семейства

7 лучших горнолыжных курортов Польши

Kuchnia polska: bigos Sylwestrowy

Kalendarz świąteczny 2017

Styczeń

- 1 stycznia: Nowy Rok
- 6 stycznia: Trzech Króli
- 21 stycznia: Dzień Babci
- 22 stycznia: Dzień Dziadka

Luty

- 2 lutego: Ofiarowanie Pańskie (Matki Boskiej Gromnicznej)
- 14 lutego: Dzień Zakochanych (Walentynki),
- 23 lutego: Tłusty czwartek
- 25 lutego: Ostatnia sobota karnawału
- 28 lutego: Ostatki

Marzec

- 1 marca: Popielec
- 1 marca: Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych
- 8 marca: Międzynarodowy Dzień Kobiet

Kwiecień

- 1 kwietnia: Prima Aprilis
- 9 kwietnia: Niedziela Palmowa
- 13 kwietnia: Wielki Czwartek
- 16 kwietnia: Wielkanoc
- 17 kwietnia: Poniedziałek Wielkanocny
- 23 kwietnia: Święto Bożego Miłosierdzia

Maj

- 1 maja: Międzynarodowe Święto Pracy
- 2 maja: Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej
- 2 maja: Dzień Polonii i Polaków za Granicą
- 3 maja: Święto Konstytucji 3 Maja
- 26 maja: Dzień Matki
- 28 maja: Wniebowstąpienie

Wrzesień

- 30 września: Dzień Chłopaka

Październik

- 14 października: Dzień Nauczyciela (Dzień Edukacji Narodowej)

Listopad

- 1 listopada: Wszystkich Świętych
- 2 listopada: Dzień zaduszny
- 11 listopada: Narodowe święto Niepodległości
- 29 listopada: Andrzejki

Grudzień

- 6 grudnia: Dzień św. Mikołaja
- 24 grudnia: Wigilia Bożego Narodzenia
- 25-26 grudnia: Boże Narodzenie
- 31 grudnia: Sylwester

Czerwiec

- 1 czerwca: Międzynarodowy Dzień Dziecka
- 4 czerwca: Zesłanie Ducha Świętego (Zielone Świątki)
- 15 czerwca: Boże Ciało,
- 23 czerwca: Dzień Ojca

Sierpień

- 1 sierpnia: Narodowy Dzień Pamięci Powstania Warszawskiego
- 15 sierpnia: Święto Wojska Polskiego, Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny
- 31 sierpnia: Dzień Solidarności i Wolności

Rok 2017

Sejm poparł uchwały ustanawiające rok 2017 rokiem rzeki Wisły, Josepha Conrada-Korzeniowskiego, Józefa Piłsudskiego, Adama Chmielowskiego, Honorata Koźmińskiego oraz Tadeusza Kościuszki.

Wisła

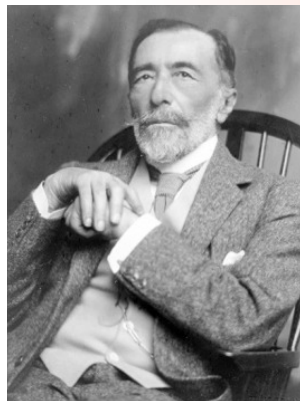
Rok Rzeki Wisły ma uczcić 550. rocznicę pierwszego wolnego flisu na Wiśle. Jak zapisano w uchwale „Sejm RP oddaje hołd pokoleniom rodaków, którzy dzięki Wiśle i w oparciu o nią budowali tożsamość i potęgę państwa polskiego”.

„Wisła – królowa polskich rzek, będąca symbolem polskości i patriotyzmu – to nasze naturalne oraz historyczno-kulturowe dziedzictwo. Ta wyjątkowa rzeka, przez stulecia tak różnorodnie kształtowana przez naturę i ludzi, wymaga obecnie zrównoważonego rozwoju. Jest dla nas wyzwaniem cywilizacyjnym – potrzebuje przemyślanej strategii oraz odważnych, dalekowzrocznych działań” – czytamy w uchwale.

Joseph Conrad-Korzeniowski

Ustanowienie roku 2017 Rokiem Josepha Conrada-Korzeniowskiego ma być formą uczczenia 160-lecia urodzin pisarza, autora takich powieści, jak m.in. „Jądro ciemności”, „Lord Jim”, „Smuga cienia” czy „Tajny agent”.

Był on pisarzem uniwersalnym, podejmował tematy ważne dla Starego Kontynentu. Już ponad 100 lat temu nakreślił wizję Europy bez granic, stanowiącą podstawę trwałego pokoju między europejskimi narodami. Wpływ twórczości Josepha Conrada na współczesną literaturę ma wymiar ponadczasowy, a jego dzieła (...) na zawsze weszły do kanonu lektur.

Józef Piłsudski

Uczczenie marszałka Józefa Piłsudskiego ma związek z przypadającą w 2017 r. 150. rocznicą urodzin – jak zaznaczono w uchwale – „niezlomnego bojownika o wolność i niezawisłość Polaków”.

Józef Piłsudski był twórcą idei bliskiej współpracy narodów Międzymorza, utworzenia grupy państw z Europy Środkowo-Wschodniej, które stanowiłyby barierę przeciwko ekspansji sowieckiej Rosji i zabezpieczyłyby niepodległość Polski. W okresie okupacji niemieckiej i kilkudziesięciu lat władzy sowieckiej nad Polską marszałek Józef Piłsudski stał się symbolem nieugiętej walki o niepodległość oraz przykładem dla kolejnych pokoleń polskich patriotów

Tadeusz Kościuszko

W 2017 r. ma także miejsce 200. rocznica śmierci Tadeusza Kościuszki – Najwyższego Naczelnika Siły Zbrojnej Narodowej ogólnonarodowego powstania, zwanego insurekcją kościuszkowską, polskiego i amerykańskiego generała, „niezlomnego bojownika w walkach o niepodległość”.

Tadeusz Kościuszko zajmuje szczególne miejsce w

narodowych bohaterów. Jest symbolem wolności i wzorem patrioty nie tylko dla obywateli Rzeczypospolitej Polskiej.

Uosabiał najlepsze wartości: tolerancję i równość; Thomas Jefferson, jeden z autorów amerykańskiej Deklaracji Niepodległości, nazwał Tadeusza Kościuszkę najprawdziwszym synem wolności, oddając mu hołd w związku z jego działalnością w Stanach Zjednoczonych Ameryki.

Prezydent RP podpisał ustawę o ulgowych przejazdach dla dzieci i młodzieży polonijnej

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda podpisał ustawę wprowadzającą ulgi w publicznym transporcie zbiorowym oraz za wstęp do muzeów i parków narodowych dla dzieci i młodzieży polonijnej.

W swoim wystąpieniu Prezydent Andrzej Duda podkreślił, że podpisana ustawa to kolejny krok we wspieraniu całej społeczności polskich szkół polonijnych.

– Moja inicjatywa ustawodawcza jest odpowiedzią na wnioski, na apele rodziców, a także nauczycieli polskich pracujących poza granicami kraju. Do tej pory uczniowie i nauczyciele, którzy przyjeżdżali do Polski byli traktowani de facto jak obcokrajowcy – powiedział Prezydent RP. – Nie mieli oni uprawnień do tańszych przejazdów transportem publicznym, czy darmowych wejść do naszych muzeów. Ta ustawa to zmienia – zaznaczył Prezydent Andrzej Duda.

Podpisana ustawa uprawnia do korzystania z ulg w publicznym transporcie zbiorowym oraz z ulg za wstęp do muzeów i parków narodowych dla dzieci i młodzieży polonijnej. Korzystanie z ulgowych przejazdów przysługuje uczniom (do ukończenia 18 lat) w okresie pobierania przez nich nauki języka polskiego lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim. Zapisy w ustawie dotyczą dzieci uczących się w szkołach społecznych prowadzonych przez polonijne organizacje oświatowe, stowarzyszenia rodziców i polskie parafie zarejestrowane w bazie Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji

za Granicą.

Organem upoważnionym do wydawania dokumentów poświadczających uprawnienia do ulg będzie Konsul RP w danym kraju. Do ulg będzie uprawniała nauka takich przedmiotów jak: język polski, historia, geografia i kultura polska. Systemem ulg będą objęci również uczniowie uczący się języka polskiego w miejscu zamieszkania w szkołach funkcjonujących w systemie oświaty innych państw: Czech, Litwy, Łotwy i Białorusi.

Ulg mają też otrzymać uczniowie kształcący się w sekcjach polskich funkcjonujących w szkołach działających w systemach oświaty innych państw i szkołach europejskich działających na podstawie Konwencji o Statucie Szkół Europejskich.

Według nowelizacji ustaw o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz niektórych innych ustaw, uczniom będą przysługiwać dedykowane im zakresy wysokości ulg. Będą to odpowiednio:

- 37 proc. do przejazdów w pociągach osobowych, pospiesznych i ekspresowych za okazaniem biletu jednorazowego;
- 49 proc. do przejazdów w pociągach osobowych i pospiesznych za okazaniem biletu miesięcznego

imiennego;

- 49 proc. do przejazdów w autobusach komunikacji zwykłej i przyspieszonej na podstawie biletów imiennych miesięcznych.

Ulg będą przysługiwać również nauczycielom uczącym języka polskiego lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim we wspomnianych szkołach polskich za granicą. Nauczyciele zostaną objęci 33 proc. ulgą w pociągach osobowych za okazaniem biletu jednorazowego lub miesięcznego imiennego oraz w komunikacji autobusowej zwykłej za okazaniem biletu miesięcznego imiennego.

Prezydencką nowelizację ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz niektórych innych ustaw Sejm uchwalił w grudniu ubiegłego roku.

Ministerstwo Edukacji Narodowej aktywnie współpracowało z Kancelarią Prezydenta w trakcie trwania procesu legislacyjnego nad ustawą.

Ustawa wejdzie w życie w 3 miesiące po jej ogłoszeniu, dlatego pierwsze legitymacje uczniowie będą mogli otrzymać już przed najbliższymi wakacjami.

Departament Informacji i Promocji Ministerstwa Edukacji Narodowej

Sylwester nie jest zwyczajną nocą, więc spędzać go jak każdej innej, po prostu nie można. To jest właśnie czas, który warto przeżyć wyjątkowo, niecodziennie. Nie znaczy to oczywiście, że trzeba koniecznie iść na bal. Jest wiele sposobów na atrakcyjne spędzenie Sylwestra. Coraz częściej wybieramy oryginalne pomysły na uatrakcyjnienie tej nocy. Przy tym warto pamiętać o obyczajach związanych z tym świętem. Są bardzo barwne i ciekawe. Zarówno te nasze rodzime, jak i wszelkie inne kulturowane w różnych zakątkach świata.

Sylwestrowe tradycje

Istnieje wiele polskich obyczajów związanych z obchodzeniem Sylwestra. O niektórych pamięć już prawie zaginęła. Wśród najpopularniejszych z nich wymienić warto:

– spisanie na kartce starych problemów, a następnie jej spalenie, co ma przynieść uwolnienie się od dotychczasowych kłopotów. Ogniem można również zniszczyć pamiątki związane z wydarzeniami, o których chcemy zapomnieć;

– zadbanie o staranny ubiór ma przynieść w nowym roku powodzenie u płci przeciwnej;

– unikanie w ostatni dzień roku sprzątaniam, w celu zapobiegnięcia wykurzenia z domu szczęścia;

– skupienie się na pierwszym imieniu usłyszanym po północy, gdyż może się ono okazać imieniem naszego przyszłego małżonka (zwyczaj dotyczący panien);

– wrócenie z gwiazd (upstrzone gwiazdami niebo symbolizuje pomyślny rok);

– zaopatrzenie lodówki w jedzenie, a portfela w pieniądze – zgodnie z zasadą „jaki Sylwester, taki cały przyszły rok”;

– wrócenie z bąbelków szampana w kieliszku (duże bąbelki oznaczają wielkie zmiany, aktywność, zaś małe spokój i stabilizację);

– włożenie na siebie w noc

sylwestrową nową bielizny, najlepiej z nieoderwaną metką, co ma przynieść powodzenie u płci przeciwnej;

– nakręcenie zegara i otworzenie okien i drzwi po wybiciu północy. W ten sposób godnie witamy nowy rok, a żegnamy stary, a z nim wypraszamy z domu wszelkie kłopoty i nieszczęścia.

Oczywiście sposób obchodzenia tej nocy jest uzależniony od kultury i religii danej społeczności. W Wietnamie tuż po wybiciu północy najstarsza kobieta w domu odpala petardy. Następnie wszyscy udają się spać, aby wstać przed świtem i przywitać pierwszy wschód słońca nowego roku. W Meksyku kulturowe się włączenie telewizora tuż przed godziną 24:00 i odsłuchanie bijących w niej dwunastu dzwonów, oznajmiających nadejście nowego roku. Przy każdym uderzeniu Meksykańczycy składają sobie życzenia, zając przy tym winogrona. W krajach skandynawskich sylwester obchodzi się kameralnie, w gronie najbliższych, przy dobrym jedzeniu. W wielu państwach przyjęła się tradycja witania 1 stycznia

na ulicach. Niektóre z takich imprez są bardzo huczne i gromadzą tysiące ludzi. We Francji odbywa się takie na Polach Elizejskich, w Stanach Zjednoczonych na placu Time Square, a w Brazylii na plaży Copacabana w Rio de Janeiro.

Warto pamiętać o tradycjach sylwestrowych, bo są niezwykle interesujące i świadczą o bogactwie obyczajowości społeczeństwa. Bez względu na to jak spędzamy tę jedyną noc w roku, możemy przecież wpleść w nią choć jeden ze starych przesądów lub zapoczątkować całkiem nowy: z innego kraju, lub z własnej wyobraźni.

Orszak Trzech Króli u Warszawie

6 stycznia ulicami Starego Miasta i Krakowskiego Przedmieścia, spod Kolumny Zygmunta do Placu Piłsudskiego przeszedł Orszak Trzech Króli. Oprócz Trzech Mędrców ze Wschodu w jego składzie pojawili się przedstawiciele czterech kontynentów, anioły, siostry zakonne, rycerze, ludzie w strojach ludowych, górale oraz dzieci. W pochodzie wzięły również udział Arcybiskup Metropolita Warszawski Kardynał Kazimierz Nycz.

W tym roku, pomimo silnego mrozu, na warszawskiej starówce zabrało się kilkaset osób. Wszyscy w koronach na głowach pozdrawiali maszerujący orszak. Można było również wysłuchać jasełek oraz wspólnie pokoleńdować. Specjalną atrakcją dla dzieci okazały się ustawione w zagrodach osiołki i lamy. Można było również udać się na targ z regionalnymi wyrobami i

staropolskim jedzeniem.

Orszak stanowi część celebracji Dnia Objawienia Pańskiego, który potocznie w Polsce jest nazywany Świętem Trzech Króli. Święto Epifanii zostało ustanowione w kościele bardzo wcześnie – w III wieku w Kościele Wschodnim oraz IV wieku w Kościele Zachodnim.

Podczas tego dnia wspomina się wydarzenia opisane w

Ewangelii św. Mateusza o przyjsciu trzech Mędrców ze Wschodu (Kacpra, Melchiora i Baltazara), którzy prowadzeni gwiazdą na niebie wyruszyli do Betlejem, aby pokłonić się Jezusowi. „A oto gwiazda, którą widzieli na Wschodzie, szła przed nimi, aż przysła i zatrzymała się nad miejscem, gdzie było Dziecię.

Gdy ujrzeli gwiazdę, bardzo się uradowali. Weszli do domu i zobaczyli Dziecię z Matką Jego, Maryją; upadli na twarz i oddali Mu pokłon. I otworzywszy swe skarby, ofiarowali Mu dary: złoto, kadzidło i mirrę” – mówią słowa Ewangelii.

Święto Trzech Króli zostało zniesione przez władze PRL i przywrócone dopiero w 2011 roku. Od tego czasu 6 stycznia jest w Polsce dniem wolnym od pracy, podobnie jak np. we Włoszech, Hiszpanii, Grecji, Szwecji, Finlandii, Austrii czy Szwajcarii. Celebracja święta w postaci orszaków z gwiazdami, osobami przebranymi za wysłanników z odległych krajów jest powrotem do ludowej tradycji. Są to największe jasełka na świecie. Ulicami Warszawy pierwszy orszak przeszedł w 2009 roku. W roku 2011 do tradycji, jaka narodziła się w stolicy, przyłączyło się 5 innych miast, rok później pochód odbył się już w 24 polskich miejscowościach.

Celebracja zaczęła mieć tak wielki zasięg, że 6 stycznia 2013 roku Orszak Trzech Króli odbył się w 96 miejscach na świecie. W 2016 roku pomysł na orszak został zrealizowany w 420 miejscowościach, na 3 kontynentach m.in. w Niemczech, Wielkiej Brytanii, Włoszech, USA,

Ukrainie, Rumunii, Rwandzie i Ekwadorze.

Tradycja Orszaku Trzech Króli bardzo przypadła do gustu papieżowi Benedyktowi XVI, który przez trzy lata z rzędu pozdrawiał uczestników Orszaków podczas modlitwy Anioł Pański na Placu Świętego Piotra. Orszaki są inicjatywą oddolną, organizowaną lokalnie, którą silnie wspierają rodziny i szkoły. Uroczystościom związanym z orszakiem towarzyszą działania edukacyjne i kulturalne oraz niezmiennie wystawiane są jasełka. „Wyrażam

wielką radość, że to wydarzenie na stałe wpisało się w życie kulturalno-religijne Warszawy i coraz większej liczby miast w Polsce, a jego kolejna odsłona będzie w duchu franciszkańskim „Pokój i dobro” – napisał w liście 16 listopada 2016 roku Kazimierz Kardynał Nycz. Wydarzenie wsparli również Prezydent miasta stołecznego Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz oraz Prezydent Rzeczypospolitej Andrzej Duda.

Na oficjalnej stronie internetowej organizatorzy wydarzenia, wolontariusze z Fundacji Orszak Trzech Króli podkreślają, że zaproszeni są wszyscy, bez względu na wyznanie i przekonania. – Fenomen Orszaku nie tyle kryje się w tym, że z roku na rok przybywa miejsc gdzie jest organizowany – podkreśli Maciej Marchewicz, z Rady Fundacji Orszak Trzech Króli – tylko w tym, że uruchamia tyle obywatelskiego działania rodziców, dzieci, szkół, ośrodków kultury czy parafii. Orszak rzeczywiście potrafi łączyć choćby tym, że nie idzie przeciw komukolwiek, tylko każdego zaprasza swoim zawołaniem: Do stajenki! – dodał Marchewicz.

Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu

27 stycznia obchodzimy Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu oraz rocznicę wyzwolenia obozu Auschwitz-Birkenau w 1945 roku.

Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu został ustanowiony w 2005 roku przez Zgromadzenie Ogólne ONZ, aby uwrażliwiać przyszłe pokolenia na tragedię Holokaustu i zapobiegać w ten sposób aktom ludobójstwa w przyszłości. Datę wybrano nieprzypadkowo — jest to rocznica wyzwolenia niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau — miejsca zagłady co najmniej miliona Żydów z Węgier, Polski, Francji, Czech i Słowacji, Grecji i innych krajów oraz około stu dwudziestu tysięcy innych więźniów (Polacy, Romowie, jeńcy radzieccy i inni). Europejska Sieć Pamięć i Solidarność pragnie włączać się w działania upamiętniające ten dzień w świadomości społecznej.

72. rocznica wyzwolenia niemieckiego obozu zagłady Auschwitz II – Birkenau

W byłym niemieckim obozie zagłady Auschwitz II – Birkenau 27 stycznia 2016 r. odbyły się obchody 72. rocznicy jego wyzwolenia. Obecny był na nich p.o. Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Józef Kasprzyk.

W budynku tzw. Centralnej Sauny dawnego obozu głos zabrali m.in. Prezes Rady Ministrów Beata Szydło oraz byli więźniowie Auschwitz.

Od 72 lat ten dzień – 27 stycznia – jest dniem wyjątkowym. Jesteśmy w miejscu, które trudno nazwać i trudno zdefiniować. Jedni określają

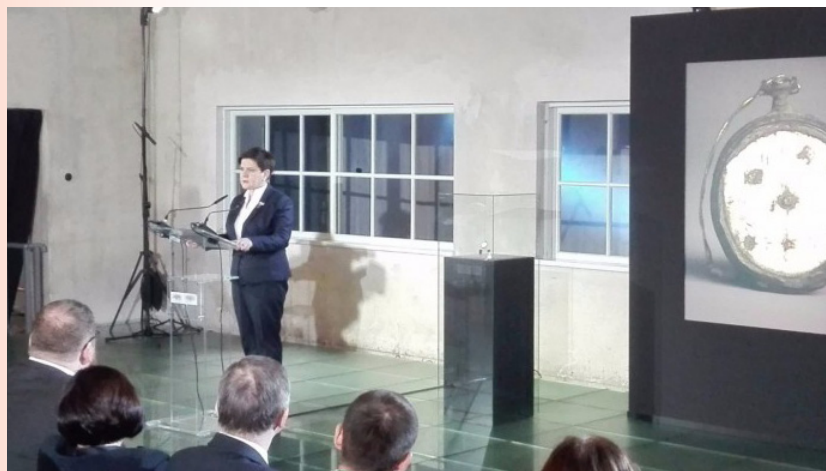
to, co się tu, w niemieckim obozie, wydarzyło, jako wielką tragedię, inni nazywają to Golgotą, fabryką śmierci, ale żadne z tych słów nie oddaje tego, co się tu wydarzyło. Tutaj człowiek drugiemu człowiekowi odebrał człowieczeństwo, odebrał to, co definiuje nas jako ludzi. (...) Niemieckie obozy zagłady to była fabryka śmierci i zła – zwróciła się do zebranych Premier Beata Szydło.

Druga część obchodów odbyła się przed pomnikiem upamiętniającym ofiary niemieckiego terroru w Oświęcimiu. Odmówiono modlitwę za ofiary, a akcentem kończącym

uroczystości było zapalenie zniczy przy pomniku przez byłych więźniów oraz gości honorowych.

Niemcy rozpoczęli budowę obozu Auschwitz w 1940 r. i więzili oraz mordowali w nim Polaków. Auschwitz II-Birkenau powstał dwa lata później i przeznaczono go dla Żydów. Niemcy zgładzili tam co najmniej 1,1 mln ludzi. Obóz został wyzwolony 27 stycznia 1945 r. przez żołnierzy Armii Czerwonej. Tego dnia na świecie obchodzi się Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu.

kombatanci.gov.pl

Politechnika Poznańska drugą najbardziej obleganą uczelnią w kraju. Skąd się bierze jej popularność?

Sześć osób ubiegało się o jedno miejsce na Politechnice Poznańskiej. Wyższy wynik – z ponad siedmioma osobami na miejsce – osiągnęła tylko Politechnika Warszawska. Duży wpływ na ustawienie tabeli ma... system opłat.

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego podsumowało tegoroczną rekrutację na studia. Liczba kandydatów – ze względu na niż demograficzny – konsekwentnie spada. W tym roku było ich – w skali całego kraju – o 10 tys. mniej niż w ubiegłym.

Podobnie jak w ubiegłych latach studenci uczelni publicznych (czterokrotnie popularniejszych od niepublicznych) wybierają raczej studia dzienne, a prywatnych – zaoczne. Na państwowych uczelniach studenci dzienni stanowią 80 proc., a na prywatnych – 30 proc. Najwięcej kandydatów zgłosiło się na informatykę, zarządzanie, prawo, psychologię oraz automatykę i robotykę. Kierunki, na których była największa konkurencja, to chemia i toksykologia sądowa, kierunek lekarski oraz logistyka i administrowanie w mediach (w Poznaniu kierunku toksykologia

sądowa nie ma, ale na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza studiować można chemię sądową, także bardzo popularną).

Czołowe miejsca w rankingu najpopularniejszych uczelni zajęły politechniki, kolejno: Warszawska, Poznańska, Gdańska i Łódzka. Dopiero na piątym miejscu uplasował się Uniwersytet Warszawski. Politechnika Poznańska to jedyna wielkopolska uczelnia w pierwszej dziesiątce najbardziej obleganych.

Skąd się bierze przewaga politechnik? Studia na uczelniach technicznych mają dobrą opinię wśród m a t u r z y s t ó w , uchodzą za takie, po których łatwo znaleźć pracę. Dzięki temu, że na maturze obowiązkowa jest matematyka, coraz więcej osób może składać dokumenty na politechniki. Nie bez znaczenia jest system rekrutacji. Na politechnikach opłatę rekrutacyjną wnosi się raz i można w jej ramach wybrać dowolną liczbę kierunków. Każde zgłoszenie liczy się jak osobny kandydat. Na uniwersytetach trzeba wpłacić nową opłatę rekrutacyjną za każdy kierunek. Poznańska szkoła pojawia się też w zestawieniu niestacjonarnych studiów na uczelniach niepublicznych. Drugie miejsce zajmuje tu Wyższa Szkoła Bankowa, na którą w tym roku zapisały się 3364 osoby. Trzeba jednak wziąć pod uwagę, że ministerstwo policzyło także studentów z zamiejscowych ośrodków uczelni.

Natalia MAZUR
poznan.wyborcza.pl

Рождество в харьковском костеле св. Семейства

25 декабря Полония Харькова в праздничной семейной атмосфере встречала Рождество Христово в костеле св. Семейства.

Дети субботней школы польского языка Харьковского общества польской культуры показали рождественский спектакль – театрализованное представление Яселки. Маленькие актеры читали

стихи, пели колядки. Одна из главных библейских историй – рождение младенца Иисуса – не оставила зрителей равнодушными, напомнив присутствующим о доброте, взаимопонимании и любви к ближнему.

Жизнь харьковской Польши

В костеле царя сказочная семейная атмосфера Рождества. Собравшиеся на праздник делились открытками, обменивались приветствиями, желая друг другу исполнения заветных желаний.

В завершении праздника всех детей ожидал праздничный сладкий стол и сладкие подарки от настоятеля parroquia Св. Семейства отца Леонида.

Диана КРАВЧЕНКО
Фото **Ирина КАРАСЬ**

В Харькове отметили День соборности

22 января в Харькове прошла церемония возложения цветов к памятнику Т.Г.Шевченко по случаю Дня соборности Украины. Также возле памятника харьковчане создали символическую цепь единения.

Цветы к памятнику Кобзарю возложили председатель Харьковской облгосадминистрации (ХОГА) Юлия Светличная, председатель Харьковского облсовета Сергей Чернов, заместитель харьковского городского головы Михаил Фатеев, представители облгосадминистрации, областного совета, силовых структур региона, духовенства, дипломатических миссий, ветераны АТО, общественность, жители Харькова.

Акция началась с за руки, образовав тем самым с национальными флагами и праздничного митинга у памятника Шевченко. После – харьковчане символическую живую цепь. патриотической символикой. Все в мероприятии приняли участие около 300 человек. Харьковчане вышли

sq.com.ua

Харьковские актеры вместе с польским режиссером готовят спектакль «Картотека»

Реализацию совместного украино-польского проекта в культурной сфере обсудили на встрече 24 января заместитель председателя – руководитель аппарата ХОГА Анатолий Бабичев и Генеральный консул Республики Польша в Харькове Януш Яблонский.

Спектакль «Картотека» по пьесе польского автора Тадеуша Ружевича ставят актеры Харьковского государственного академического драматического театра им. Т. Г. Шевченко под руководством польского режиссера Анджея Щитко.

Как рассказал Януш Яблонский, премьеру планируют показать зрителям 17 марта. Проект реализуется, в том числе и при поддержке Министерства культуры Республики Польша.

«Это будет масштабное культурное мероприятие не только для Харькова. Надеемся, что с этим спектаклем актеры поедут на гастроли в Польшу. Также надеемся, если будет поддержка облгосадминистрации, в рамках обмена наши актеры смогут выступать в Харькове», – сказал Януш Яблонский.

Спектакль «Картотека» – третья совместная

работа польского режиссера и коллектива харьковского театра. Спектакли «Прощай, Иуда...» и «Антигона в Нью-Йорке» имели успех как у зрителей нашего региона, так и у общественности Польши.

«Мы хотим, чтобы спектакль получился действительно потрясающим. Все будет зависеть от актеров и от нашего с ними сотрудничества. Это важный проект, это имидж не только самого театра, но и всего города», – сказал режиссер спектакля Анджей Щитко.

kharkivoda.gov.ua

Czy mówisz po Polsku?

Maciej Malinowski Holocaust / Holokaust

Pytanie od internautki: „Na którą sylabę pada akcent w słowie «Holokaust»”, skłoniło mnie do bliższego przyjrzenia się temu wyrazowi od strony semantycznej, etymologicznej i ortograficznej.

Mamy do czynienia z tworem pochodzącym z greki, zaadaptowanym następnie przez średniowieczną łacinę kościelną. Z wyrażenia *holós kaustós* („spalony w całości”), pochodzącego od czasownika *holó-kautóo* („spalam ofiarę w całości”), powstał latynizm *holocaustom*, który w krótszej postaci (jako *holocaust*) trafił następnie do języków europejskich (ang. *the Holocaust*, niem. *der Holocaust*, wł. *l'Olocausto*, fr. *l'Holocauste*, hisz. *el Holocausto*).

Polszczyzna przyjęła ów internacjonalizm bardzo późno. Nie znajdziemy go w znaczeniu ściśle religijnym („całkowite spalanie ofiary

zwierzęcej złożonej Bogu na ołtarzu”, w języku hebrajskim nazywające się *olah*) ani w definicji „prześladowanie i zagłada Żydów europejskich przez hitlerowców w czasie II wojny światowej” w najważniejszych pozycjach leksykograficznych wydanych w latach 60. i 70. (np. w 11-tomowym *Słowniku języka polskiego*, 12-tomowej *Wielkiej encyklopedii powszechnej PWN z suplementem z lat 1962 - 1970* czy we wszystkich edycjach w latach 1974 - 1995 *Słownika ortograficznego języka polskiego PWN*).

Tymczasem na świecie omawiane słowo znano już w latach 30, w 1938 roku posłużono się nim w relacji prasowej z tzw. *Nocy kryształowej (Kristallnacht)*, pogromu Żydów w hitlerowskich Niemczech.

Współcześnie odzywają się jednak głosy, że *Holocaust/Holokaust* nie jest określeniem najwłaściwszym (jak tu mówić o całopaleniu Narodu na ołtarzu, skoro Jahwe zabrania składania ofiar z ludzi...). Dlatego niektórym osobom odpowiedniejsze wydaje się słowo *Shoah* pojawiające się w *Tanach*, czyli *Biblii hebrajskiej*, i oznaczające „zagładę, tragedię,

nieszczęście”. Można je dzisiaj zapisywać na trzy sposoby: *Shoah*, *Szoah* lub *Szoa*.

Na koniec pozostaje do omówienia kwestia ortograficzna. Najnowsze wydanie *Wielkiego słownika ortograficznego PWN* (Warszawa 2010, s. 291) podaje dwa hasła: 1. *Holokaust* („zagłada Żydów”) a. *Holocaust* oraz 2. *holokaust* (ofiara całopalna; całkowite zniszczenie’) a. *holocaust*. Jest to nowe ustalenie kodyfikacyjne, gdyż według *Wielkiego słownika poprawnej polszczyzny PWN* (Warszawa 2004, s. 324), kiedy mowa o „zagładzie Żydów”, należy pisać *holocaust* a. *Holocaust* (czyli także małą literą; nie wspomina się o oboczności *Holokaust/holokaust*).

A jak interpretować literę *k*? Wbrew pozorom nie chodzi jedynie o spolszczenie form *Holocaust*, *holocaust*. Tak się składa, że internautka prosząca mnie o odpowiedź, jak wymawia się omawiane słowo (można dwojako: [ho-lo-kau-st] lub [holo-kau-st]), jest germanistką i zawsze posługuje się pisownią *Holokaust*.

obcyjezykpolski.interia.pl

Fryzjer (kiedyś fryzjer)

Człowieka który strzyże i układa włosy, a czasem goli wąsy czy brodę, nazywamy *fryzjerem*.

Nie jest to słowo rodzime, zapożyczyliśmy je w XVIII w. z j. francuskiego (*friseur*) i dlatego początkowo posługiwaliśmy się formą bez joty – *fryzer*. Było to bowiem przeniesienie na grunt polszczyzny prawie że dosłownej wymowy owego galicyzmu (początkowe *fris-* przeszło we *fryz-*, a *-eur* w *-er*).

Formę *fryzer* zamieszczał jeszcze *Słownik języka polskiego PWN* pod red. Witolda Doroszewskiego (Warszawa 1960, t. II, s. 984), choć rzecz jasna z adnotacją: *wyraz dawny*, i informacją dla czytelnika: *patrz „fryzjer”*. Warto wiedzieć, że pierwotnie *fryzer* zajmował się jedynie stryżeniem włosów i układaniem fryzur (głównie kobiet, ale później i mężczyzn). Nazywało się to *fryzowaniem*, a cała czynność odbywała się we *fryzerniach*, czyli zakładach, gdzie pracowali *fryzerzy* bądź *fryzerki*.

Oprócz *fryzerów (fryzerek)* świadczyli ludziom usługi

golarze zwani też *golibrodami*. Ci funkcjonowali w *golarniach* i zajmowali się goleniem mężczyzn, czyli usuwaniem z ich twarzy brody lub wąsów. Zazwyczaj wykonywali to brzytwą, a po wynalezieniu żyłki – maszynką zawierającą w środku to małe ostrze. Ale jak trzeba było, potrafili ściąć włosy.

To, że dzisiaj mówimy i piszemy *fryzjer (fryzjerstwo, fryzjerski, fryzjernia)*, tzn. w wyrazach tych występuje *j*, zawdzięczamy... analogii w języku.

Ponieważ w dawnej polszczyźnie istniało już wiele wyrazów zapożyczonych kończących się na *-jer* lub *-ier* (np. *kasjer*, z wł. *cas-siere* [wym. kasjere]; *kirasjer*, z fr. *cuirassier* [wym. kuirasje]; *oficjer*, z niem. *Offizier*, później jednak zmieniono *oficjera* na *oficera*) czy *kurier*, z fr. *courrier* [wym. kurje]) – słowo *fryzer* otrzymało nowe brzmienie, *fryzjer*, a za nim zaczęto mówić i pisać *fryzjerka, fryzjernia, fryzjerski, fryzjerstwo*.

Pan Literka

7 лучших горнолыжных курортов Польши

Польша – одна из тех стран, которые могут похвастаться высоким уровнем организации отдыха для коренных жителей и гостей, как в летнее, так и зимнее время. Чистые пляжи балтийского побережья манят сюда тысячи отдыхающих в теплое время года. А вот зимой Польша – настоящий горнолыжный центр с множеством комплексов для любителей зимних видов спорта. Предлагаем познакомиться с самыми популярными из них.

Закопане

На юге Польши, у подножья единственных в стране гор альпийского стиля, всего в паре часов езды от Кракова, лежит населенный пункт Закопане – самый высокогорный город в Польше. Закопане по праву считается зимней столицей Польши. Всего в Закопане около 10 горнолыжных комплексов, более 50 подъемников. Есть также фуникулёрная дорога на Губалувку, несколько кресельных канатных дорог. Главные комплексы – для профессиональных горнолыжников – располагаются на склонах. А в центре города есть несколько комплексов для детей и любителей. Горные трассы проложены так, что они переплетаются между собой, образуя на карте причудливый узор. Это позволяет в случае необходимости перейти на более простой маршрут, или наоборот, повысить нагрузку. Все трассы маркируются специальными знаками, которые сопровождают вас по ходу движения. А на каждом перекрёстке поставлены указатели направлений. Кроме того, Закопане является вот уже более ста лет центром культурной жизни. Этот уютный городок в зимнее время превращается в настоящую сказку с красиво украшенными улочками, уютными кафе и своим неповторимым характером.

Щирк

Горнолыжный курорт Щирк расположен на юге Польши – в Бескидах, в долине реки Жилицы, у подножия двух гор – Скшичне и Климчок, в 120 км от Кракова. Бескиды – это внешняя гряда Карпат. Благодаря своему уникальному микроклимату, многочисленным источникам минеральных вод и прекрасной экологии, Бескиды являются не только курортом, но и настоящей здравницей.

По количеству лыжных объектов и трасс горнолыжный курорт Щирк может конкурировать с известными альпийскими центрами. Полноценный горнолыжный отдых в Щирке обеспечивается

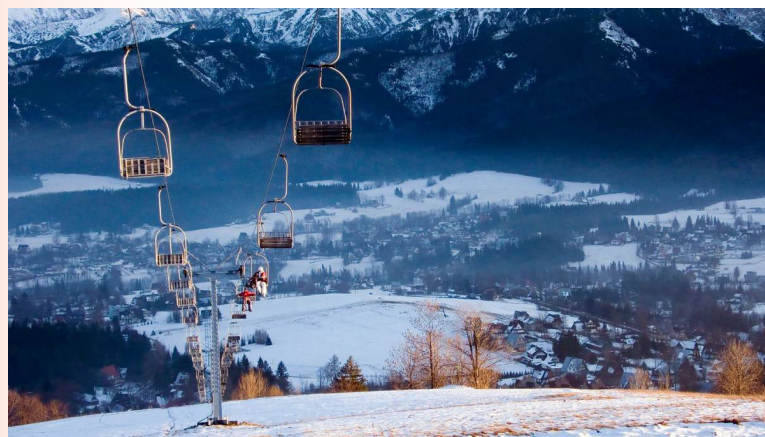
достаточным количеством подъемников, большинством из которых можно пользоваться, не снимая лыж. Здесь имеются четыре трамплина и беговые трассы, а горнолыжные склоны способны удовлетворить самых опытных и требовательных горнолыжников.

Висла

Город Висла расположен на юге Польши в Силезском воеводстве. Вислу называют жемчужиной Бескидов. В городе проживает порядка 11,5 тысяч жителей. Кроме того, Висла – один из самых больших горнолыжных курортов, имеющий 15 тысяч гостиничных мест. Посёлок расположен в прекрасном месте – в долине реки Вислы – и окружён живописными горами. Вообще, этот курортный посёлок, появился на карте Польши в XIX веке. И в свое время на отдых сюда приезжали выдающиеся польские писатели.

Горнолыжники в Висле имеют в распоряжении большой выбор трасс по сложностям. Для начинающих есть множество пологих склонов.

С разных мест города берут начало туристические тропы, ведущие в горы. Горнолыжный сезон длится от начала декабря до конца марта. Самая низкая средняя температура в январе – 3 градуса мороза, а снег держится на склонах 96 дней в году.

Шклярска Поремба

Курорт Шклярская Поремба расположен на юго-востоке Польши, возле границы с Чехией и Германией, на склонах горы Шреницы. Прошлое города связано со стеклянной промышленностью и добычей драгоценных камней. Климат и ландшафт этого района издавна способствовали развитию активных форм отдыха, поэтому Шклярская Поремба – это центр лыжного туризма в Судетах. На склонах Шреницы расположен комплекс лыжных трасс различной степени сложности, который удовлетворяет запросы самых требовательных лыжников. Главным достоинством и преимуществом этого лыжного рая является продолжительность зимнего сезона – с ноября по апрель, который гарантируют установленные здесь устройства для искусственного снега.

Карпач

Еще один популярнейший в Польше горнолыжный курорт – Карпач. Здесь туристов ждёт комплекс «Снежка» – шесть подъёмников и четыре главные трассы. На склоне Гуралька – специальная трасса для любителей сноуборда. Несомненной достопримечательностью являются две санные дорожки, действующие, кстати, круглогодично, вне зависимости от погодных условий. Кроме этого на территории курорта проложена живописная лыжная трасса «Хоматова» для любителей бега на лыжах.

Для любителей совмещать активный отдых с культурным – деревянный Костёл Ванг – жемчужина скандинавской архитектуры XII века.

Крыница

Один из самых известных польских курортов, и одновременно – одна из лучших санаторных баз в Польше. Лыжный сезон открывается в ноябре и заканчивается в марте. Самые знаменитые горнолыжные комплексы расположены на Явожине

Крыницкой и в Слотвинах. «Визитная карточка» Крыницы – самая современная в Польше канатная дорога гондольного типа на Явожину Крыницкую, самую высокую вершину в окрестности. Длина дороги – 2 211 м. В течение часа она может с удобством и безопасно перевезти 1600 человек в просторных шестиместных кабинах, передвигающихся со скоростью 5 м/с.

Зеленец

Небольшая деревня Зеленец является крупнейшей горнолыжной зоной в долине Клодзко и одной из крупнейших в Судетской области. Северные склоны Зеленца и большое количество осадков в зимний период обеспечивает снеговое покрытие. А благодаря уникальному микроклимату пребывание в Зеленце благоприятно действует на организм человека и способствует выработыванию красных кровяных клеток в организме. Улучшение состояния заметно уже через несколько дней.

Курорт предлагает 30 подъемников. Для тех, кто любит ночное катание, есть 10 освещенных подготовленных трасс. В Зеленце есть несколько школ с сертифицированными инструкторами. Также есть школа, в которой проходят подготовку польские пограничники. Школа эта имеет собственный подъемник, вход на который посторонним запрещен.

Кроме вышеперечисленных семи наиболее популярных горнолыжных курортов, покататься на лыжах и просто активно провести зимний отпуск в горах Польши можно также на курортах Устронь, Звардоне, Корбелове и многих других.

У каждого из них свои особенности, свой неповторимый характер. Но объединяет их одно: здесь любят туристов и умеют предложить им активный зимний отдых на самом высоком уровне.

polsha24.com

Bigos Sylwestrowy

Składniki

- 100 g suszonych prawdziwków,
- 3 kg kapusty kiszanej,
- 500 g wędzonego boczku, pokrojonego w kostkę,
- 3 łyżki oleju,
- 2 cebule, posiekane,
- 500 g łopatki wołowej,
- 500 g wieprzowiny (karkówki),
- 1 kg kapusty białej, poszatkwanej,
- 3 marchewki, pokrojonej w plasterki,
- 500 g kiełbasy zwyczajnej, pokrojonej w kostkę,
- 4 ząbki wyciśniętego przez praskę czosnku,
- 1,5 szklanki czerwonego wina,
- 2 łyżki koncentratu pomidorowego,
- 1 łyżka vegety,
- 1 łyżeczka majeranku,
- 1 łyżka świeżo zmielonego pieprzu.

Przygotowanie:

Grzyby namoczyć w niewielkiej ilości wody. Odcedzić, zachowując wodę i drobno posiekać.

Kapustę kiszoną przepłukać, włożyć do dużego garnka i zalać wodą, aby kapustę całkowicie przykryło. Dodać grzyby i wywar z moczenia i gotować przez 20 minut. Przykryć i wstawić do lodówki na noc.

Następnego dnia dodać wędzony boczek i ponownie odstawić do lodówki na noc.

Następnego dnia w garnku o grubym dnie obsmażyć mięso wołowe i wieprzowe ze wszystkich stron. Dodać cebulę, podlać odrobiną wody, przykryć i dusić przez około godzinę, aż mięso zmięknie. Odstawić do przestudzenia, a następnie mięso pokroić na drobne kawałki. Mięso i powstały z duszenia sos dodać do kapusty i gotować przez 30 minut. Ponownie odstawić do lodówki na 1-2 dni. W międzyczasie można dodawać poświęczone resztki pieczeni lub wędlin.

Na dzień przed podaniem dodać marchewkę, kapustę białą, kiełbasę, koncentrat, wino i przyprawy. Dobrze wymieszać i gotować przez około godzinę. Od czasu do czasu mieszać, aby się nie przypalił.

Smacznego!

www.polonia.kharkov.ua

Exordio lux
POLONIA
CHARKOWA

„Projekt współfinansowany w ramach
sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej
Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą”.

Zespół Redakcyjny: Oleg Czernijenko (red. naczelny),
Helena Murawjowa (red. wykonawczy,
opracowanie komputerowe),
Józefa Czernijenko, Bożena Dąbrowska (ORPEG).

Dla korespondencji: Ukraina 61202 Charków
pr. Pobiedy 48 m. 295

E-mail: poloniacharkowa@gmail.com

Adres redakcji: Ukraina 61057 Charków
ul. Mystectw 7/9 m.125
Tel./fax. +38 (057) 757 21 42

Газета зареєстрована Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України за № 816, серія ЖК